

Begroting 2013

Randstedelijke Rekenkamer

Concept voor Provinciale Staten

Voorwoord

De Rekenkamer blijft net als andere jaren zoeken naar mogelijkheden om haar eigen functioneren en de toegevoegde waarde van haar werkzaamheden te verbeteren. Actualiteit en vernieuwing zijn hierbij belangrijke aandachtspunten. Om onze onderzoeken beter te laten aansluiten bij actuele ontwikkelingen is met de programmaraad afgesproken om in deze begroting geen uitgebreid onderzoeksprogramma op te nemen, maar in de programmaraadbijeenkomst van november 2012 de onderwerpkeuze voor 2013 te agenderen. Het is daarbij essentieel om met de vier provincies blijvend de dialoog te voeren over de manier waarop onze producten de meeste toegevoegde waarde hebben. Met de programmaraad is afgesproken om in 2013 de Gemeenschappelijke Regeling te evalueren, zodat deze evaluatie mede hiervoor als input gebruikt kan worden.

We hebben oog voor de situatie van de overheidsfinanciën en zetten een extra tandje bij als het gaat om sober en doelmatig werken. In de begroting 2011 en 2012 heeft de Rekenkamer geen indexatie toegepast. Ook in deze begroting voor 2013 is de indexatie van de bijdragen van de provincies achterwege gelaten. Daarnaast heeft het onlangs afgesloten Lenteakkoord 2013 direct invloed op de begroting van de Rekenkamer. Vanuit het oogpunt van voorzichtig financieel beleid houdt de Rekenkamer rekening met mogelijke financiële effecten, die uit dit akkoord kunnen voortkomen. In het akkoord is afgesproken dat per 1 oktober 2012 de BTW wordt verhoogd van 19% naar 21%, waardoor de totale lasten van de Rekenkamer fors zullen toenemen. In het akkoord is ook het voorstel opgenomen om in 2013 verplicht schatkistbankieren voor provincies in te voeren. Dit betekent voor de Rekenkamer dat de rente-inkomsten fors zullen dalen.

Het effect van het voorgaande is dat het budget van de Rekenkamer inmiddels met 6,5% is verminderd en dat de lasten daarentegen in 2013 versterkt zullen toenemen als gevolg van de verhoging van de BTW. Voor de provincie blijft de *bruto* bijdrage van de provincies aan de Rekenkamer in 2013 gelijk, maar zal de *netto* bijdrage na compensatie van de afgedragen BTW over 2013 met circa 1,8% afnemen. De totale besparing voor de provincies over 2011, 2012 en 2013 komt hierdoor inmiddels uit op 8,3%.

De ombuigingen hebben een zichtbaar effect op de begroting van de Rekenkamer, in het bijzonder op het budget voor externe inhuur. Het budget voor externe inhuur wordt van circa € 200.000 in 2011 stapsgewijs afgebouwd naar circa € 75.000 in 2013. Deze afname zal zijn weerslag hebben op de output van de Rekenkamer, wat betrokken zal moeten worden bij de hiervoor genoemde evaluatie.

Ans Hoenderdos
bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer

Amsterdam, 31 mei 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Beleidsbegroting	5
1.1 Programmaplan / onderzoeksprogramma.....	5
1.1.1 Algemeen	5
1.1.2 Het onderzoek	5
1.2 Paragrafen	12
1.2.1 Weerstandsvermogen.....	12
1.2.2 Financiering	13
1.2.3 Bedrijfsvoering.....	13
2. Financiële begroting	15
2.1 Overzicht van Baten en Lasten	15
2.2 Uiteenzetting Financiële positie	18
2.3 Meerjarenraming.....	18
Colofon	19

Achtergrond

De Randstedelijke Rekenkamer heeft als doel de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland te verbeteren. Zij verricht hiervoor onafhankelijk onderzoek naar de provincies en de daarmee verbonden organen. De Rekenkamer informeert primair de Provinciale Staten over haar onderzoeksbevindingen, oordelen en aanbevelingen. Deze informatie is in beginsel publiek toegankelijk. Daarnaast ziet de Rekenkamer het als haar verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan goed openbaar bestuur door kennisuitwisseling en samenwerking binnen de betrokken provincies en eventueel andere publieke organen te bevorderen. Kwaliteit, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid ziet de Rekenkamer als belangrijkste kenmerken van haar producten.

Bij de uitvoering van haar werkzaamheden draagt de Rekenkamer zorg voor een effectief en efficiënt beleid met betrekking tot de beheerstaken in het kader van de dagelijkse bedrijfsvoering. De Rekenkamer beoogt een transparante organisatie te zijn die voortdurend in de kwaliteit van haar medewerkers en methoden investeert.

Indeling van de programmabegroting

De programmabegroting is ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De Programmabegroting bestaat uit een Beleidsbegroting (deel 1) en een Financiële begroting (deel 2). In de Beleidsbegroting is het Onderzoeksprogramma opgenomen, zoals dat is beschreven in hoofdstuk 5 van de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer. In de Financiële begroting is de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenraming opgenomen.

1.1 Programmaplan / onderzoeksprogramma

1.1.1 Algemeen

Wat willen we bereiken?

De missie van de Randstedelijke Rekenkamer luidt:

Het verbeteren van het functioneren van het provinciaal bestuur (*van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland*) en de daarmee verbonden organen en het versterken van de publieke verantwoording.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om invulling aan de missie te geven doet de Randstedelijke Rekenkamer onafhankelijk onderzoek op het terrein van doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De Rekenkamer rapporteert haar bevindingen, oordelen en aanbevelingen primair aan de Provinciale Staten. Door publicatie van de rapporten tracht de Rekenkamer de publieke verantwoording te versterken. In paragraaf 1.1.2 zijn de onderzoeken uit het onderzoeksprogramma opgenomen die de Rekenkamer in 2013 wil uitvoeren. NB Het programmaplan bevat slechts één programma en dat is het onderzoeksprogramma.

Wat mag het kosten?

De totale lasten van het onderzoeksprogramma bedragen € 1.555.000 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW. Het onderzoeksprogramma wordt gefinancierd door de deelnemers (i.e. de Randstadprovincies) aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer.

1.1.2 Het onderzoek

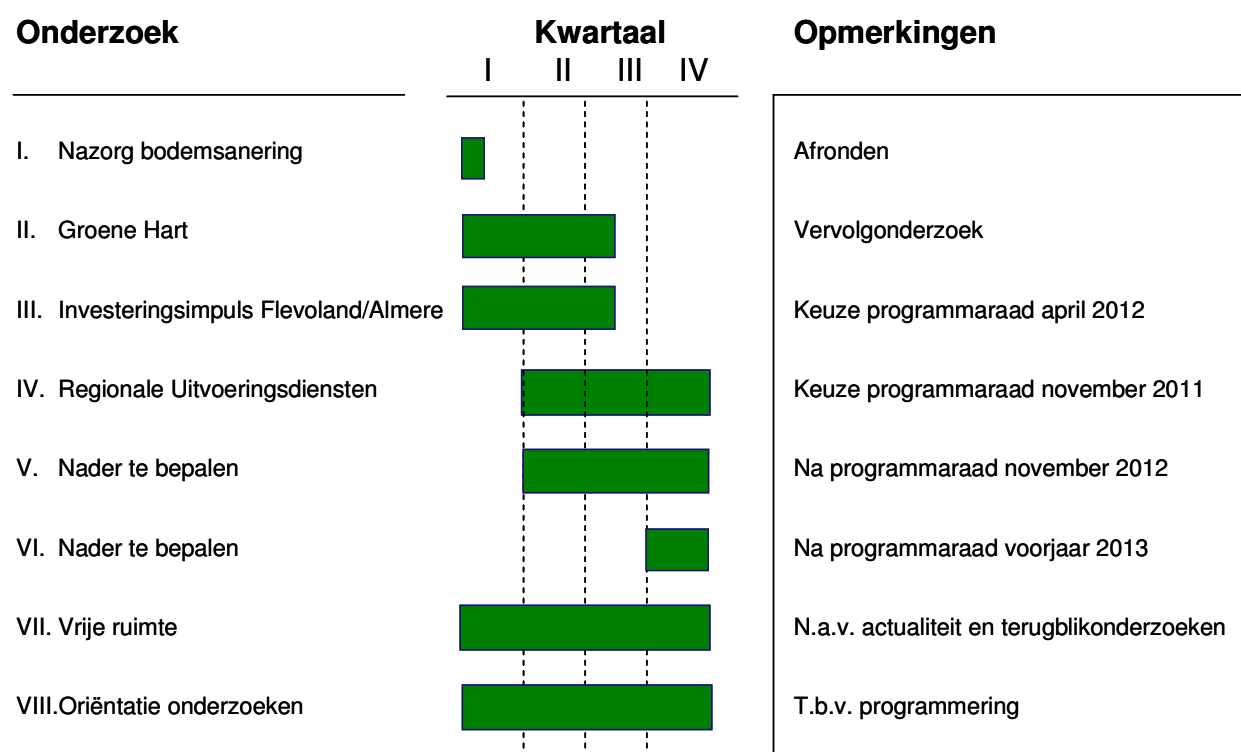
De Randstedelijke Rekenkamer beslist zelf welke onderwerpen zij wil onderzoeken. Voorafgaand aan de vaststelling van het onderzoeksprogramma laat de Rekenkamer zich adviseren door de programmaraad. Deze bestaat uit leden van Provinciale Staten van de vier provincies. Op 1 november 2011 is er met de programmaraad over het meerjarenprogramma gesproken. In deze vergadering is geadviseerd om in 2013 in ieder geval onderzoek naar de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) uit te voeren. Onderzoek naar de investeringsimpulsen voor Flevoland en Noord-Holland werd als mogelijk interessant gezien. Voor onderzoeken naar Risicomanagement, Groene Hart en Verkeersveiligheid is geadviseerd eerst verkenningen uit te voeren en hierop in de volgende vergadering van de programmaraad terug te komen.

Op 26 april 2012 was de programmaraad opnieuw bijeen en is geadviseerd in deze begroting geen uitgebreid onderzoeksprogramma op te nemen, maar om deze in november 2012 op te stellen en deze vervolgens via een begrotingswijziging in de begroting 2013 te verwerken. Op die manier kan worden aangesloten bij de wens van de programmaraad om de onderzoeken beter aan te laten sluiten bij de actuele ontwikkelingen, het is immers

lastig om in het voorjaar van 2012 al een keuze te maken voor de uitvoering van nieuwe onderzoeken in de loop van 2013.

Wel hebben de programmaraadsleden van de provincie Flevoland geadviseerd om eind 2012 te starten met een onderzoek naar de Investeringsimpuls Flevoland Almere (IFA), zodat Provinciale Staten hier medio 2013 over kunnen beschikken. Daarnaast is met de programmaraad afgesproken de eerdere keuze voor het thema Recreatieschappen en/of natuurbeheer nader te verkennen, vanwege de vele ontwikkelingen die momenteel op dat gebied spelen.

Schematisch ziet het onderzoeksprogramma er als volgt uit:

De onderzoeken, die de Rekenkamer in 2013 zal gaan doen, worden hieronder kort gepresenteerd. Per onderzoek wordt aangegeven: 'Wat is de aanleiding?', 'Wat willen we bereiken?' en 'Wat gaan we daarvoor doen?'. De onderzoeken zijn globaal omschreven en worden in het najaar 2012 nader uitgewerkt. In de 1^e begrotingswijzing wordt per onderzoek een onderdeel 'Wat mag het kosten?' met een indicatieve kostenraming toegevoegd.

I. Nazorg bodemsanering

Wat is de aanleiding?

Het onderwerp bodemsanering is geselecteerd na uitvoering van een risicoanalyse op het thema milieu. De programmaraad sprak haar voorkeur uit voor een onderzoek op het gebied van bodemsanering. Momenteel is er veel aandacht voor de bodemsaneringsoperatie, die tot doel heeft ernstige verontreinigingen van vóór 1987 waar sprake is van onaanvaardbare risico's met spoed te saneren. Uit oriënterende gesprekken die de Rekenkamer voerde bleek dat er echter veel minder aandacht is voor de fase ná sanering; de nazorgfase. Nazorg is nodig indien na sanering een ernstige restverontreiniging achterblijft en beperkingen in het gebruik van de bodem en/of maatregelen in het belang van de bescherming van de bodem noodzakelijk zijn. Nazorg heeft tot doel het risico van blootstelling aan en verergering van de restverontreiniging te beheersen. Op grond van de wet zijn de provincies verantwoordelijk voor zowel de vergunningverlening als het toezicht op het gebied van nazorg bij restverontreinigingen. Het toezicht is één van de taken die bij de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) worden neergelegd. Ook in deze situatie blijft de provincie eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de taken.

Restverontreiniging na bodemsanering komt steeds vaker voor. Dit komt doordat in de loop van de jaren het accent bij bodemsaneringen is verlegd van multifunctioneel saneren naar functiegericht saneren. Multifunctioneel wil zeggen geschikt voor alle soorten gebruik van de grond en betekent dus volledige sanering. Functiegericht wil zeggen geschikt voor het huidige of toekomstige gebruik van de grond. Hierdoor worden restverontreinigingen geaccepteerd, waarbij het de voorkeur heeft nazorg zoveel mogelijk te beperken. Minder saneren betekent namelijk wel dat er meer beheer van verontreinigde bodems nodig is. De accentverschuiving naar het functiegericht saneren, heeft ertoe geleid dat nazorg in 2006 een uitdrukkelijke plek in de wet kreeg. Vanaf dat moment is een nazorgplan verplicht, dat ter instemming aan GS moet worden voorgelegd. Voor 2006 waren de onderwerpen evaluatie en nazorg 'gebrekkig geregeld'.

Zes jaar na de verankering van nazorg in de Wet bodembescherming is het een goed moment om terug te kijken hoe de provincies hun taken op dit gebied hebben vorm gegeven.

Wat willen we bereiken?

Het doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken hoe de provincie haar rol ten aanzien van de nazorg bij restverontreiniging na bodemsanering heeft georganiseerd. De uitkomsten van het onderzoek zullen we gebruiken om PS handvatten te bieden om het functioneren van het provinciale bestuur met betrekking tot nazorg bij restverontreinigingen verder te verbeteren. De onderzoeksvragen zijn geformuleerd op basis van de vigerende wet- en regelgeving. De centrale onderzoeksvraag luidt: Heeft de provincie voldoende grip op de nazorg bij restverontreiniging na bodemsanering?

Wat gaan we daarvoor doen?

In de Randstadprovincies varieert het aantal nazorglocaties tussen enkele tientallen (Flevoland) en enkele honderdtallen (Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland). De ernst van de problematiek van de nazorglocaties is daarbij onder andere afhankelijk van de grondsoort (zoals klei, zand en veen), de ligging (in een woonwijk of op een bedrijventerrein), het type nazorg, het gebruik van de bodem en de aard van de verontreiniging. Gezien het lagere aantal nazorglocaties in de provincie Flevoland zullen we op basis van het overzicht van de nazorglocaties en de selectie van de te onderzoeken nazorglocaties, tussentijds en in samenspraak met PS nader bepalen of en zo ja met welke diepgang het onderzoek wordt uitgevoerd. De omvang van de problematiek en de risico's die zich kunnen voordoen zijn belangrijke factoren die hierbij een rol zullen spelen.

Het onderzoek wordt uitgevoerd op basis van een selectie van nazorglocaties, waarbij we streven naar een goede verdeling qua type saneerder (provincie of derden), spreiding in tijd (sanering korter of langer geleden), type nazorg en de risico's die zich kunnen voordoen wanneer de nazorg niet goed wordt uitgevoerd. Belangrijk hierbij is of opnieuw onaanvaardbare risico's kunnen ontstaan voor mens en ecosysteem. Bij de selectie van nazorglocaties zullen we ook rekening houden met de nieuwe landelijke beleidsontwikkeling. Voor achtergebleven grondwaterverontreinigingen is bijvoorbeeld besloten dat nazorg in de vorm van monitoring alleen verplicht is wanneer er sprake is van een grote restverontreiniging ($\geq 1.000 \text{ m}^3$) en wanneer kwetsbare objecten (zoals een drinkwaterwinning) in de omgeving aanwezig zijn.

Om de bevindingen goed te kunnen duiden zullen we dossiers bestuderen, gesprekken voeren met de ambtelijke organisatie en uitvoerders van nazorgmaatregelen. Desgewenst zullen we gebruik maken van externe expertise. Tot slot zullen we ook een aantal nazorglocaties bezoeken om een goed beeld te krijgen van de praktijk. Het onderzoek is in mei 2012 gestart en wordt rond de jaarwisseling gepubliceerd. Behandeling door PS is begin 2013 voorzien.

II. Groene Hart – vervolgonderzoek

Wat is de aanleiding?

In maart 2009 heeft de Randstedelijke Rekenkamer het rapport 'Het Groene Hart – een haalbare kaart?' gepubliceerd. Geconcludeerd is dat de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland prioriteiten zullen moeten stellen in hun politieke keuzes als ze hun Groene Hart-beleid kans van slagen willen geven. De Rekenkamer deed de aanbeveling dat de provincies bij beleidskeuzes inzichtelijk maken welke gevolgen deze hebben voor de kernkwaliteiten van het Groene Hart.

De provincies hebben de beleidskaders voor het Groene Hart sindsdien verder uitgewerkt. Een instrument, dat hierbij een belangrijke rol speelt, is de Kwaliteitsatlas. Dit is een interactieve website (www.kwaliteitsatlas.nl) die met beelden laat zien hoe de kernkwaliteiten van het Groene Hart er uit zien en wanneer sprake is van aantasting daarvan. De website is op 26 maart 2009 gelanceerd met de bedoeling dat deze in de loop van de tijd verder uitgebreid en bijgewerkt zou worden. De vraag was hoe lang het zou duren totdat de kernkwaliteiten concreet genoeg zullen zijn uitgewerkt om er ruimtelijke plannen aan te kunnen toetsen. De Rekenkamer deed daarom ook de aanbeveling aan de provincies vast te stellen wanneer dit uiterlijk zou zijn gerealiseerd.

De afgelopen jaren is het ruimtelijk beleid van het Rijk ingrijpend veranderd. In de Nota Ruimte (2006) is de sturingsvisie 'decentraal wat kan, centraal wat moet' geïntroduceerd. Provincies en gemeenten krijgen daarmee, binnen de kaders van nationale doelen, meer dan voorheen de ruimte voor eigen keuzes bij de ruimtelijke inrichting. In 2008 trad de herziene Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) in werking. Daarna zijn stappen gezet om tot verdergaande decentralisatie van het ruimtelijk beleid te komen, en is een aantal ambities geherformuleerd. Tevens wordt gestreefd naar vermindering van de bestuurlijke drukte. Naast zorgen over het bereiken van voldoende resultaat voor de rijksdoelen speelt daarbij onmiskenbaar ook een rol dat de noodzaak tot bezuinigen zich sinds 2009 steeds sterker heeft doen gelden. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is het nieuwe beleid uitgewerkt. Dit is in maart 2012 van kracht geworden.

Onder de titel 'Duurzame ruimtelijke inrichting' is de Algemene Rekenkamer in april 2012 gestart met een onderzoek naar de praktijk van decentralisatie in de ruimtelijke ordening, waarbij onder meer wordt onderzocht of decentralisatie meerwaarde heeft in termen van ambities, geld, tijd en middelen. Het Groene Hart is in het kader van dit onderzoek van de Algemene Rekenkamer in principe (mede) geselecteerd voor een gebiedstudie.

Wat willen we bereiken?

De Rekenkamer wil dit onderzoek langs twee lijnen inrichten. Allereerst is het een beknopt onderzoek naar de doorwerking van het rapport 'Het Groene Hart – een haalbare kaart?'. Nagegaan zal worden op welke wijze aan de (overgenomen) aanbevelingen invulling is gegeven. Daarnaast staat ons een vervolgonderzoek voor ogen naar de mate waarin de beleidsuitgangspunten voor het Groene Hart in de praktijk worden geëffectueerd en welke risico's zich hierbij voordoen. De hierboven kort geschetste context van decentralisatie in het ruimtelijk beleid, alsmede actuele vraagstukken, waaronder de uitvoering van het afgesloten Natuurakkoord, spelen in dit kader een zeer belangrijke rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Randstedelijke Rekenkamer wil al in 2012 starten met een verkenning van dit onderwerp, en zo mogelijk ook met het feitelijke onderzoek. Daarbij hechten we sterk aan een goed inzicht in de informatiebehoefte bij PS alvorens de specifieke invalshoek voor het onderzoek te bepalen. Daartoe zullen we in overleg treden met de programmaraad en andere leden van Provinciale Staten, gelet op het onderwerp in het bijzonder voor de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het is onze bedoeling om het onderzoek halverwege 2013 af te ronden, zodat PS het rapport na het zomerreces kunnen behandelen.

Vanwege het feit dat de Algemene Rekenkamer in haar onderzoek 'Duurzame ruimtelijke inrichting' het Groene Hart in principe voor een gebiedstudie heeft geselecteerd, wordt tussen beide rekenkamers overleg gevoerd over de afstemming en mogelijkheden tot samenwerking bij dit onderzoeksproject.

III. Investeringsimpuls Flevoland Almere (IFA)

Wat is de aanleiding?

De provincie Flevoland en de gemeente Almere hebben in december 2006 een convenant gesloten waarin is afgesproken dat de provincie € 100 mln. beschikbaar stelt voor de versterking van de economische positie en het creëren van een uniek stedelijk klimaat in Almere: de Investeringsimpuls Flevoland-Almere. Het bedrag van de Investeringsimpuls Flevoland Almere (verder: IFA) komt in drie tranches beschikbaar. De eerste tranche van € 35 mln. (IFA1) liep van 2006 tot en met 2010. De tweede tranche (IFA2) zou eveneens € 35 mln. bedragen en loopt van 2011 tot en met 2015. Inmiddels is afgesproken dat op de tweede tranche € 2 mln. wordt gekort en op de derde tranche € 9 mln. In het convenant is afgesproken dat het convenant elke vier jaar wordt geëvalueerd. IFA1 is in 2010 in opdracht van de provincie geëvalueerd door Twynstra Gudde. Behalve de evaluatie zelf heeft Twynstra Gudde ook een aanvullend rapport uitgebracht. In dat rapport is geanalyseerd in hoeverre de activiteiten en de prestaties hebben bijgedragen aan de doelstellingen van IFA. Naar aanleiding van het onderzoek van Twynstra Gudde hebben PS met GS afspraken gemaakt om de sturing op de projecten vanuit de provincie te verbeteren. De programmaraadsleden van de provincie Flevoland hebben aangegeven behoefte te hebben aan een tussentijdse evaluatie van IFA2, waarbij wordt gekeken of de afgesproken verbeteringen zijn geïmplementeerd en worden nageleefd.

Wat willen we bereiken?

De Rekenkamer wil onderzoek doen naar één of twee IFA2-projecten, waarbij wordt gekeken of de afgesproken verbeteringen zijn geïmplementeerd en worden nageleefd. Er kan dan getoetst worden aan de kaders die de provincie Flevoland zelf heeft gesteld. De rol van PS wordt in het onderzoek meegenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer Almere heeft op basis van eerdere contacten met de Randstedelijke Rekenkamer een gezamenlijk onderzoek naar dit thema opgenomen in haar onderzoeksprogramma 2010-2014. Voorafgaand aan het onderzoek wordt daarom met de Rekenkamer Almere afgestemd hoe aan deze samenwerking invulling zou kunnen worden gegeven. De Randstedelijke Rekenkamer wil het onderzoek eind 2012 starten en halverwege 2013 afronden, zodat PS het rapport na het zomerreces kunnen behandelen.

IV. Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's)

Wat is de aanleiding?

Gemeenten en provincies gaan samenwerken in regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) om de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van complexe en bovenlokale milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren. De provincies voeren de regie bij de totstandkoming van de RUD's en blijven formeel verantwoordelijk voor hun taken die door de RUD's worden overgenomen. Provincies zijn in deze dus aanspreekbaar op de uitvoering door de RUD's en zullen waarborgen moeten inbouwen om RUD's te kunnen bijsturen als dat nodig is.

Het idee van RUD's is ontstaan omdat versnippering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bouwen, ruimte en milieu over gemeenten, provincies en waterschappen als een risico wordt gezien voor een kwalitatief goede uitvoering van deze taken. Met de overheveling van taken van de provincie naar de RUD's zullen ook de medewerkers, die deze taken uitvoeren, in dienst komen van de RUD's. Hier kunnen aanzienlijke kosten mee gemoeid zijn; voor salarissen, huisvesting etc.

Wanneer het transitieproces niet goed verloopt en/of er niet goed functionerende RUD's zijn, hebben de burgers en bedrijven daar last van bij het aanvragen van vergunningen. Daarnaast kunnen door onvoldoende toezicht en handhaven veiligheidsrisico's ontstaan.

In de bijeenkomst van de programmaraad van november 2011 is afgesproken dat in 2013 in ieder geval een onderzoek naar de RUD's zal worden gedaan.

Dit onderzoeksthema is relevant omdat vergunningverlening, toezicht en handhaving belangrijke taken van de provincie zijn en er bij kwalitatief ontoereikende uitvoering duidelijke risico's bestaan voor de bevolking. Daar staat tegenover dat er al veel aandacht is voor de invoering van de RUD's en dat ook de VROM-Inspectie toezicht uitoefent op de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op het terrein van bouwen, ruimte en milieu. Daarom is op dit moment nog niet aan te geven welke richting het onderzoek zal krijgen.

Wat willen we bereiken?

Nader te bepalen op basis van verkenning van de actuele stand van zaken in de Randstadprovincies.

Wat gaan we daarvoor doen?

Vooralsnog wordt er in de planning rekening mee gehouden dat het onderzoek start in het tweede kwartaal.

V. en VI. Nader te bepalen onderwerpen

Wat is de aanleiding?

De Rekenkamer stelt een risicogestuurd onderzoeksprogramma op (zie hiervoor ook VIII. Oriëntatie-onderzoeken), zodat de onderwerpkeuze mede wordt bepaald door de kans dat zich risico's op dat gebied voordoen en de mogelijke impact van die risico's.

Daarnaast streven we ernaar om beter aan te sluiten op actuele ontwikkelingen. In de komende programmaraad-bijeenkomst zal worden besproken van welke onderzoeksthema's de meest toegevoegde waarde wordt verwacht.

Wat willen we bereiken?

We willen in 2013 onderzoeken starten c.q. uitvoeren die in overleg met de programmaraad de meeste toegevoegde waarde hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van risicoanalyses op de beleidsprogramma's in de vier provincies actualiseren we de groslijst van onderzoeken voor deze Statenperiode. Na consultatie van de programmaraad zullen we een selectie maken wat daadwerkelijk in 2013 zal worden onderzocht. In november 2012 bespreken we met de programmaraad de keuze voor het nader te bepalen onderwerp V en in het voorjaar van 2013 het nader te bepalen onderwerp VI.

VII. Vrije ruimte

Wat is de aanleiding?

Naast het uitvoeren van de vooraf geprogrammeerde onderzoeken volgt de Rekenkamer de actuele ontwikkelingen bij de afzonderlijke vier provincies en wordt zo nodig ruimte gecreëerd om hier direct op in te spelen. Deze ad hoc onderzoeken kunnen plaatsvinden op verzoek van de afzonderlijke provincies of derden en op initiatief van de Rekenkamer zelf. Tevens streeft de Rekenkamer ernaar om jaarlijks een doorwerkingsonderzoek uit te voeren. In een doorwerkingsonderzoek wordt nagegaan wat er sinds de publicatie van het onderzoek met de aanbevelingen is gebeurd. Naast het bieden van inzicht in eventuele verbeteringen is zo'n onderzoek ook bedoeld om het bestuur te stimuleren om zaken die zijn blijven liggen, alsnog op te pakken. Het nog in 2012 te starten onderzoek naar het Groene Hart (zie II. Groene Hart – vervolgonderzoek) vindt mede plaats in het kader van dergelijk doorwerkingsonderzoek.

Wat willen we bereiken?

Door middel van ad hoc en (doorwerkings)onderzoeken wil de Rekenkamer maatwerk leveren voor de vier provincies. Bovendien biedt de vrije ruimte een mogelijkheid om naast de gebruikelijke onderzoeken de toegevoegde waarde van de Rekenkamer te vergroten door het toepassen van nieuwe werkmethoden, andere overlegvormen met PS en door de resultaten op een andere manier naar buiten te brengen dan via de gebruikelijke onderzoeksrapporten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op basis van het structureel volgen van de actualiteit via de Provinciale Staten, de Statencommissies, de pers, etc. zo nodig - gevraagd en ongevraagd - uitvoeren van onderzoeken en zo mogelijk toepassen van nieuwe werkvormen.

VIII. Oriëntatieonderzoeken

Wat is de aanleiding?

De medewerkers van de Rekenkamer besteden een beperkt deel van hun tijd aan het volgen van beleidsontwikkelingen en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen. Hiervoor houden zij bijvoorbeeld actuele berichten bij uit de provincies en wonen zij vergaderingen bij van PS en vakcommissies. Daarnaast kan een verzoek van de afzonderlijke provincies of derden ertoe leiden dat wij ons nader in een onderwerp verdiepen.

Wat willen we bereiken?

Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsvelden en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit. Het concrete resultaat hiervan is een risicogestuurd onderzoeksprogramma voor 2014 met een vooruitblik naar een meerjarig programma. Onderwerpen die dermate actueel zijn, kunnen reeds in 2013 worden opgepakt. Zie hiervoor ook 'V. en VI. Nader te bepalen onderwerpen' en 'VII. Vrije ruimte'.

Wat gaan we daarvoor doen?

De medewerkers van de Rekenkamer hebben allen één of meerdere beleidsvelden onder hun hoede. Voor de oriëntatie op onderzoeksonderwerpen zullen zij voor hun eigen beleidsveld(en) structureel documenten monitoren, waaronder persberichten, nieuwsbrieven, rapporten, begrotingen en jaarstukken. Dit kunnen documenten zijn van de provincies, maar ook van andere overheden of aan de provincies gerelateerde instellingen. Ook zullen zij regelmatig vergaderingen bezoeken van commissies en Provinciale Staten als een onderwerp uit hun beleidsveld op de agenda staat en informerende gesprekken voeren met statenleden. Voor de verschillende beleidsvelden worden risicoanalyses uitgevoerd. Onderzocht wordt welke soorten risico's zich kunnen voordoen en wat de impact van deze risico's kan zijn. De uitkomsten van de risicoanalyses en onderzoeksoriëntaties worden besproken met de programmaraad en gebruikt om de groslijst van onderzoeksthema's van deze statenperiode te actualiseren.

1.2 Paragrafen

De beleidsbegroting bestaat uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten (zie BBV). Voor de Randstedelijke Rekenkamer zijn alleen onderstaande paragrafen Weerstandsvermogen, Financiering en Bedrijfsvoering van toepassing.

1.2.1 Weerstandsvermogen

De risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Randstedelijke Rekenkamer zijn minimaal van omvang. De Randstedelijke Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is zullen naar verwachting niet aan de orde zijn.

De weerstandscapaciteit van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit het resterende deel van de begroting incl. de reserves van € 232.500 waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Deze capaciteit is voldoende groot om de risico's van materiële betekenis af te dekken.

1.2.2 Financiering

De Randstedelijke Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Een eventueel positief programmaresultaat over 2013 kan worden gebruikt om de reserve tot maximaal 15% van de totale bijdrage van de provincies aan te vullen. Het resterende deel van het programmaresultaat wordt vervolgens teruggestort aan de deelnemende provincies.

De Rekenkamer heeft een rekening-courant bij de Bank Nederlands Gemeenten (BNG). De rente op deze rekening is gekoppeld aan het eenmaands Euribor rentetarief. In het Lenteakkoord 2013 is het voorstel opgenomen om in 2013 verplicht schatkistbankieren voor provincies in te voeren.

1.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer is in dienst van de provincie Flevoland. De Randstedelijke Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. Onderdeel van dit beleid is dat het protocol Arbo-dienstverlening wordt nageleefd, onder meer door het treffen van preventieve maatregelen ter voorkoming van RSI-achtige problemen. De Randstedelijke Rekenkamer stelt zich ten doel om het korte termijn ziekteverzuim in 2012 onder de norm van 5% te houden.

Personeelsbeleid

De personeelsformatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit een ambitieuze groep van hoog opgeleide medewerkers met ruime onderzoekservaringen. Ook in 2013 zal de Rekenkamer aandacht besteden aan opleiding en training, zodat de medewerkers zich verder blijven ontwikkelen. Om de kwaliteit van het onderzoeksprogramma en onderzoeken te verhogen, worden zo nodig externen ingezet.

Automatisering en Informatisering

De Randstedelijke Rekenkamer heeft in 2005 ICT aangeschaft, die in drie jaar is afgeschreven. In 2010 is er geïnvesteerd in de uitbreiding van het werkgeheugen van de PC's en het vervangen van enkele defecte monitors. Gezien de leeftijd van de PC's, de servers en de software wordt in 2012 een deel van de ICT vervangen en de software gemoderniseerd. De vernieuwde ICT is een eerste opstap om meer locatie ongebonden te kunnen werken, zodat het onderzoek dichter bij de provincies uitgevoerd kan worden.

Communicatie

Ook in 2012 zal de Randstedelijke Rekenkamer regelmatig in de provincies te vinden zijn. Al in een vroege fase van ieder onderzoek wordt gesproken met ambtenaren en statenleden, zodat het onderzoek zoveel mogelijk aan kan sluiten bij de behoefte van de provincies. Ook besteedt de Rekenkamer veel aandacht aan het aanbieden van haar bevindingen, oordelen en aanbevelingen. De presentatie van de rapporten van de Rekenkamer aan het provinciaal bestuur zal zorgvuldig worden afgestemd met de Statengriffies. Voor de communicatie naar de burger publiceert de Randstedelijke Rekenkamer haar rapporten via haar website www.randstedelijke-rekenkamer.nl, waarop publicaties eenvoudig zijn terug te vinden.

In 2012 zal de website van de rekenkamer worden uitgebreid met de mogelijkheid om snel te kunnen zien hoe de behandeling van de onderzoeksopzetten, rapporten en eventueel andere producten in de vakcommissies en PS heeft plaatsgevonden. Ook zullen de meest relevante mediaberichten op de website worden geplaatst.

Organisatie

De organisatie van de Randstedelijke Rekenkamer zal in 2013 bestaan uit een formatie van 12 medewerkers, waarvan 11 in vaste dienst en 1 in tijdelijke dienst. Daarnaast heeft de Rekenkamer ruimte voor maximaal 2 stageplaatsen.

Samengevat ziet de organisatie er in 2013 als volgt uit:

<hr/>	
Functie	
Bestuurder/directeur	1
Directielid	2
Projectleider / onderzoeker	8
Managementassistente	1
Totaal	12

Voor iedere provincie beheren de bestuurder/directeur en één van de directieleden de relaties op bestuurlijk en ambtelijk niveau. De bedrijfsmatige portefeuilles zijn verdeeld over de directieleden. Voor de kennisontwikkeling van ieder beleidsterrein en vakgebied zijn onderzoekers en directieleden aangewezen.

Financieel Beheer

Periodiek wordt de getrouwheid van de financiële maandrapportages intern getoetst. Tevens wordt met behulp van interne audits nagegaan of de financiële processen conform de afgesproken werkwijze verlopen. Deze regels staan beschreven in de "Financiële beleids- en beheersverordening Randstedelijke Rekenkamer".

Huisvesting en facilitaire dienstverlening

Voor het uitvoeren van het onderzoeksprogramma zullen de medewerkers frequent de provincies bezoeken. De Randstedelijke Rekenkamer is daarom gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit deze vestiging is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening zoals bewaking, schoonmaak en receptie maakt onderdeel uit van het huurcontract.

Deel 2

Financiële begroting

In dit deel treft u een toelichting aan op de financiële positie van de Randstedelijke Rekenkamer en een meerjarig overzicht van de baten en lasten.

2.1 Overzicht van Baten en Lasten

	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Baten			
Bijdragen van de provincies	1.552.600	1.552.600	1.552.600
Rentebaten	11.089	12.000	2.400
Som van de baten	1.563.689	1.564.600	1.555.000
Lasten			
Onderzoeksprogramma	1.479.508	1.564.600	1.555.000
Resultaat voor bestemming	84.181	-	-
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve	-	-	-
Toevoegingen aan bestemmingsreserve	-	-	-
Verrekenen met de deelnemende provincies	84.181	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-

De lasten van het onderzoeksprogramma worden gedekt door de bijdragen van de provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en de rentebaten. De opgebouwde reserves zullen in principe niet worden aangesproken in 2013, met uitzondering van het gestelde bij het onderdeel Reserves in paragraaf 2.2.

Baten

Voor de indexering van de structurele begroting maakt de Rekenkamer normaal gesproken gebruik van de Macro Economische Verkenning van het CPB, die in september 2012 openbaar wordt gemaakt. Gezien de provinciale bezuinigingen heeft de Rekenkamer echter net als in 2011 en 2012 besloten de indexering van de provinciale bijdragen voor 2013 achterwege te laten. De schatting van de rentebaten over 2013 is fors lager dan die in 2012, omdat in het Lenteakkoord is afgesproken om in 2013 verplicht schatkistbankieren voor provincies in te voeren. De structurele begroting in 2013 is hiermee lager dan in 2012 en komt uit op € 1.555.000.

	2011	2012		2013	
Bruto bijdragen van de provincies	1.552.600	1.552.600	(+0%)	1.552.600	(+0%)
Rentebaten	12.000	12.000	(+0%)	2.400	(-80%)
Structurele begroting	1.564.600	1.564.600	(+0%)	1.555.000	(-0,6%)

De verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies dient te worden gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2012. Aangezien deze gegevens bij het opstellen van deze begroting nog niet beschikbaar waren zijn onderstaand de gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2011 opgenomen.

Provincie	Belastingcapaciteit	Totale uitkering		In %
		Provinciefonds	Totaal	
Flevoland	41.838.043	62.664.567	104.502.610	10,72%
Noord-Holland	186.982.886	119.425.517	306.408.403	31,44%
Utrecht	97.286.111	62.568.104	159.854.215	16,40%
Zuid-Holland	221.267.934	182.472.913	403.740.847	41,43%
Totaal	547.374.974	427.131.101	974.506.075	100,00%

Op basis van deze gegevens wordt in de hiernavolgende tabel een **voorlopige inschatting** gegeven van de bijdragen van de vier provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer. Voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij (het gelijke deel). Voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds (het ongelijke deel). Voor vaststelling van deze begroting in juli 2012 zal de Randstedelijke Rekenkamer de definitieve verdeling op basis gegevens van de meicirculaire provinciefonds 2012 in deze begroting verwerken.

Provincie	In %	Ongelijk		Totaal
		deel	Gelijk deel	
Flevoland	10,72%	83.248	194.075	277.323
Noord-Holland	31,44%	244.088	194.075	438.163
Utrecht	16,40%	127.341	194.075	321.416
Zuid-Holland	41,43%	321.623	194.075	515.698
Totaal	100,00%	776.300	776.300	1.552.600

De genoemde bijdrage van de provincies is inclusief de voor de provincies compensabele BTW. De Rekenkamer verstrekt namelijk na afloop van het jaar een opgave van de afgedragen BTW aan de provincies. De provincies kunnen deze omzetbelasting beschouwen als ware deze rechtstreeks in rekening gebracht, zodat compensatie van deze omzetbelasting uit het BTW-compensatiefonds mogelijk is. Tot en met 2012 viel de nettobijdrage van de provincie hierdoor circa 15% lager uit. Doordat in het Lenteakkoord is afgesproken dat per 1 oktober 2012 de BTW wordt verhoogd van 19% naar 21%, kunnen de provincies na afloop van 2013 meer BTW (circa 16,5%) uit het compensatiefonds terugontvangen. De nettobijdrage van de provincies over 2013 neemt hierdoor met 1,8% af ten opzichte van 2012.

Provincie	2012		2013		Raming nettobijdrage
	Bijdrage incl. BTW	Raming nettobijdrage	Bijdrage incl. BTW	Raming nettobijdrage	
Flevoland	277.323	235.700	277.323	231.400	(-1,8%)
Noord-Holland	438.163	372.400	438.163	365.600	(-1,8%)
Utrecht	321.416	273.200	321.416	268.200	(-1,8%)
Zuid-Holland	515.698	438.300	515.698	430.300	(-1,8%)
Totaal	1.552.600	1.319.600	1.552.600	1.295.500	

Lasten

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost gegeven.

Lasten	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Personeel	1.106.218	1.212.900	1.273.000 (5%)
Inhuur	206.324	149.400	74.800 (-50%)
Huisvesting en servicekosten	142.903	150.000	152.800 (2%)
Informatievoorziening	22.774	49.000	51.000 (4%)
Kantoor	1.289	3.300	3.400 (3%)
	<u>1.479.508</u>	<u>1.564.600</u>	<u>1.555.000 (0%)</u>

Personeel

De personele lasten zullen in 2013 stijgen ten opzichte van de begroting 2012. De stijging wordt veroorzaakt door periodieke bevorderingen, stijging van premies en mogelijke uitkomsten van CAO-onderhandelingen.

Inhuur

Vanwege de stijging van de personele lasten en het niet indexeren van de structurele begroting, wordt het budget voor externe inhuur van circa € 200.000 in 2011 stapsgewijs afgebouwd naar circa € 75.000 in 2013.

Huisvesting en servicekosten

De kosten voor huisvesting en servicekosten nemen ten opzichte van de begroting 2012 met circa 2% toe, waarbij rekening is gehouden met jaarlijkse indexering van de huur. De huur is voor een groot deel vrijgesteld van BTW.

Informatievoorziening

De Randstedelijke Rekenkamer heeft in 2005 ICT aangeschaft, die in drie jaar is afgeschreven. In 2012 wordt een deel van de ICT vervangen, zodat er betere mogelijkheden ontstaan om locatie ongebonden te werken. De afschrijving van de ICT neemt hierdoor vanaf 2012 toe. In 2013 zullen de lasten verder toenemen als gevolg van prijsindexatie en verhoging van de BTW.

Kantoorartikelen

De lasten voor kantoorartikelen nemen in 2013 iets toe als gevolg van prijsindexatie en verhoging van de BTW.

Saldo

Het beoogde saldo voor 2013 is nul. Indien zich een overschot mocht voordoen, dan kan dit worden gebruikt om de reserves aan te vullen tot maximaal 15% van de bijdragen van de provincies. Het restant vloeit vervolgens terug naar de deelnemende partijen.

2.2 Uiteenzetting Financiële positie

Financiering

Voor een toelichting op de financiering zie onderdeel baten in paragraaf 2.1.

Reserves

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2012	232.500	0	0	232.500
2013	232.500	0	0	232.500

De opgebouwde reserve zal in 2013 in principe niet worden aangesproken. Overeenkomstig de motivatie van de opbouw van de reserve zijn hierop twee uitzonderingen mogelijk:

1. Het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft. Dankzij de reserve is de Rekenkamer dan niet afhankelijk van het al dan niet beschikbaar stellen van extra budget door de provincies.
2. Het opvangen van onverwachte extra uitgaven voor het geprogrammeerde onderzoek.

Investerings

Het merendeel van de inrichting en de ICT is in 2005 aangeschaft en reeds afgeschreven. De Rekenkamer gaat in 2012 een deel van de ICT vervangen. Tevens wordt rekening gehouden met kleinere investeringen in 2012 en 2103 in de inrichting, zoals bijvoorbeeld de vervanging van enkele bureaustoelen. De waardering van de vaste activa op de balans wordt voor ultimo 2013 geschat op € 10.000. De Rekenkamer investeert niet in openbare ruimtes met een maatschappelijk nut. De vaste activa worden volgens de systematiek uit artikel 8 van de financiële beleids- en beheersverordening afgeschreven.

Voorzieningen

Er zijn geen bijzondere uitgaven gepland, waarvoor voorzieningen moeten worden getroffen.

2.3 Meerjarenraming

Gezien de komende provinciale bezuinigingen is net als in 2012 de indexering van de provinciale bijdragen voor 2013 achterwege gelaten (zie paragraaf 2.1). Ook de indexering van de provinciale bijdrage voor 2014 en verder is voorlopig op 0% gesteld. Dit zal echter zijn weerslag hebben op de output van de Rekenkamer, wat betrokken zal moeten worden bij de met de programmaraad afgesproken evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling in 2013. De rentebaten voor 2014 en verder worden op € 5.000 geraamd. In onderstaande tabel wordt de meerjarenraming tot 2016 gegeven.

Baten (x € 1.000)	2012	2013	2014	2015	2016
Bijdragen provincies	1.552,6	1.552,6 (0%)	1.552,6 (+0%)	1.552,6 (+0%)	1.552,6 (+0%)
Rentebaten	12,0	2,4 (-80%)	5,0 (+108%)	5,0 (+0%)	5,0 (+0%)
Lasten (x € 1.000)					
Onderzoeksprogramma	1.564,6	1.555,0 (-0,6%)	1.557,6 (+0,2%)	1.557,6 (+0%)	1.557,6 (+0%)
Saldo (x € 1.000)	-	-	-	-	-

Colofon

RANDSTEDELIJKE REKENKAMER

Randstedelijke Rekenkamer
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam

020 – 58 18 585 TELEFOON

020 – 58 18 586 FAX

info@randstedelijke-rekenkamer.nl EMAIL

www.randstedelijke-rekenkamer.nl INTERNET

Amsterdam

mei 2012